

Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos 2023–2024, 2024-2025 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo plano, patvirtinto Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos direktoriaus 2023-08-29 įsakymu Nr. V-122

PRIEDAS

Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazija

SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. Nr. V-586, „Dėl 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ pakeitimo 2023 m. rugpjūčio 1 d. Nr. V-1036 9 priedu ir Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos 2023–2024, 2024-2025 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planu, patvirtintu Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijos direktoriaus 2023-08-29 įsakymu Nr. V-122.

2. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

3. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose

II. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4.. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

5. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

5.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

5.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

5.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

6.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali ištraukti iš įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

6.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

6.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

6.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

7. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendrųjų ugdymo planų 86, 87, 92 ir 108 punktuose:

7.1. 2023–2024 mokslo metais 6, 8 klasėse, II gimnazijos klasėse 10 valandų;

7.2. 2023–2024 mokslo metais 5, 7, I gimnazijos klasėse, nuo 2024 -2025 m. m. 6, 8, II gimnazijos klasėse 20 valandų;

7.3. vidurinio ugdymo programoje socialinės – pilietinės veiklos trukmė ne mažesnė nei 70 valandų.

8. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla.
9. Pagrindinio ugdymo programoje socialinei-pilietinei veiklai atlikti gali būti skiriama iki 5 ugdymo dienų, **ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos.**
10. Vidurinio ugdymo programoje besimokantis mokinys socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos, **ji gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu.**
11. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės auklėtojas.
12. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška:
- 12.1. mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys planuoja savo veiklas padedamas mokykloje paskirto asmens;
- 12.2. mokinys pasirengia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir mokyklos bendruomenei, visuomenei;
- 12.3. jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis;
- 12.4. pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį **ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kompetencijų aplanke.**
- 13. Mokslo metų pradžioje mokiniai supažindinami su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, organizuojamų konsultacijų dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo mokiniams grafiku ir atsiskaitymo tvarka.**
- 14. Klasės auklėtojas individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus – 1 kartą per pusmetį organizuoja individualius ugdomojus pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas.**
- 15. Sutarus su mokyklos mokinių savivaldos organizacija, mokiniai savo refleksiją apie atliktos socialinės-pilietinės veiklos rezultatus gali pateikti raštu, kai aprašoma, kaip mokiniams sekėsi pasiekti nusimatyto tikslo, ko mokiniai išmoko atlikdami socialinę-pilietinę veiklą, ką sužinojo naujo apie save ir savo artimiausią aplinką, projektuoti būsimą savo socialinę-pilietinę veiklą aukštesnėje klasėje.*
15. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:
- 15.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;
- 15.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės auklėtoju bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;
- 15.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;
- 15.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;
- 15.5. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus **(2023-2024 m. m. 5,7, I, III gimnazijos klasėse) (1 priedas);**
- 15.6. dalyvauti ugdomojuose pokalbiuose su klasės auklėtoju ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas ir pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu **(2023-2024 m. m. 5,7, I, III gimnazijos klasėse) (2 priedas);**
- 15.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

16. Su mokinių pareigomis 2023 m. rugsėjo mėnesį 5, 7, 9 klasėse, I, III gimnazijos klasėse mokiniai supažindinami pasirašytinai.

17. Klasės auklėtojo, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

17.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, gimnazijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių

<file:///D:/Issaugoti/Desktop/Socialini%C5%B3-pilietini%C5%B3%20veikl%C5%B3%20organizavimo%20gerosios%20praktikos%20pavyzd%C5%BEiai.pdf>

17.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių- pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasiręgti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

17.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už gimnazijos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams (2023-2024 m. m. 5,7, I, III gimnazijos klasėse);

17.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus (2023-2024 m. m. 5,7, I, III gimnazijos klasėse);

17.5. ugdymo laikotarpio pabaigoje (I pusmetis, II pusmetis, metinis) patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės- pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu ir gavus mokinio refleksiją raštu, įvertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“). Mokiniais, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomas darbas išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

17.6. laiku atlikti reikiamus įrašus el. TAMO dienyne (3 priedas).

18. Klasių auklėtojai mokinių socialinės-pilietinės veiklos dokumentus (mokinio atliktos veiklos įrodymus ir refleksijas) saugo iki einamųjų mokslo metų pabaigos. Užpildyti socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapai įsegami į mokinių asmens bylas

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

20. Pagrindinio, vidurinio ugdymo baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų atitinkamos ugdymo programos dalykų, nurodytų ugdymo plane ar mokinio individualiame ugdymo plane, metinius įvertinimus, atlikęs ir socialinę-pilietinę veiklą, laikomas baigusiu atitinkamą ugdymo programą.

21. Socialinės-pilietinės veiklos vykdymo tvarka esant būtinybei bendru sutarimu gali būti peržiūrima ir koreguojama.
